

VII. ELS ANYS DEL PISTOLERISME I EL TRIENNI BOLXEVIC .

LA FALLIDA DEL RÈGIM DE LA RESTAURACIÓ. DEL REGENERACIONISME A LA DICTADURA DE PRIMO DE RIVERA.

LA CRISI DEL TORN I ELS GOVERNS DE CONCENTRACIÓ

El **3 de novembre de 1917** va dimitir Eduardo Dato i el seu Govern, incapaços de controlar la greu situació social i el desafiament de les “Juntas de Defensa”

Es van formar diversos **governos de concentració nacional**, formats per polítics liberals, conservadors i d'altres formacions, amb la participació, per primera vegada, de la **Lliga Regionalista**.

- **Joan Ventosa** fou Ministre d'Hisenda entre el novembre de 1917 i el març de 1918 (i Ministre d'Abastiments entre setembre i novembre de 1918)
- **Francesc Cambó** fou Ministre de Foment entre març de 1918 i novembre de 1919. (i de nou Ministre d'Hisenda entre agost de 1921 i març de 1922)

Aquests Governos de concentració van acabar fracassant en l'intent de dur a terme projectes de reforma de l'Estat.

1919 – 1923

Intent de **retorn al torn dinàstic**, i un nou govern de concentració el 1921.
Cap dels governos d'aquest període van superar els 10-11 mesos en el poder.

UN RÈGIM INESTABLE A PROP DEL COL·LAPSE

Govern conservador d'**Eduardo Dato**
11 de juny – 3 de novembre de 1917

Govern liberal de **Manuel Garcia Prieto**
3 de novembre – 22 de març de 1918

Govern conservador d'**Antonio Maura**
22 de març – 9 de novembre de 1918

Govern liberal de **Manuel Garcia Prieto**
9 de novembre – 5 de desembre de 1918

Govern liberal del **Conde de Romanones**
5 de desembre – 15 d'abril de 1919

Govern conservador d'**Antonio Maura**
15 d'abril – 20 de juliol de 1919

Govern conservador de **Joaquín Sánchez de Toca**
20 de juliol – 12 de desembre de 1919

Govern conservador de **Manuel Allendesalazar**
12 de desembre de 1919 – 5 de maig de 1920

Govern conservador d'**Eduardo Dato**
5 de maig de 1920 – 8 de març de 1921

Govern conservador de **Manuel Allendesalazar**
13 de març – 14 d'agost de 1921

Govern conservador d'**Antonio Maura**
14 d'agost de 1921 – 8 de març de 1922

Govern conservador de **José Sánchez Guerra**
8 de març – 7 de desembre de 1922

Govern liberal de **Manuel Garcia Prieto**
7 de desembre de 1922 – 15 de setembre de 1923

13 Governos en 74 mesos, amb una mitjana que no arriba als 6 mesos.

ELS PROBLEMES DEL TRIENNI

Força **radicalització del moviment sindical** i augment de la conflictivitat social **(1918 – 1921, Trienni Bolxevic)**.

L'augment de la violència laboral i social va conduir als anomenats “anys del pistolisme”.

1918 . Inici d'una intensa campanya a favor de **l'autonomia política de Catalunya** (impulsada per la Lliga Regionalista).
Aparició de noves opcions nacionalistes d'esquerra.

Aparició de **campanyes anticatalanes** per part de la premsa i d'una part del poder polític a Madrid, que acusaven el projecte d'autonomia de “separatista”.

Represa de la **Guerra del Marroc**, després del període de relativa calma durant els anys de la Primera Guerra Mundial.

El juliol de 1922 es va produir el conegut com a “Desastre d'Annual”, que posava en perill la continuïtat del control espanyol sobre el Protectorat del Marroc.

LA CNT I EL CONGRÉS DE SANTS

Acto grandioso :: Los trabajadores de Barcelona patentizan, con gran entusiasmo, su adhesión a los acuerdos del Congreso
Manifestación serena y consciente de nuestra personalidad

A efectes pràctics, aquest Congrés va donar inici al “**Trienni Bolxevic**” (1918-1921), especialment a les zones agrícoles d’Andalusia i a Catalunya, impulsat pels sindicats únics.

El Congrés va escollir a **Salvador Seguí Rubinat** com a secretari del Comitè Nacional de la CNT.

Primer Congrés de la Confederació Regional del Treball de Catalunya (juny – juliol de 1918)

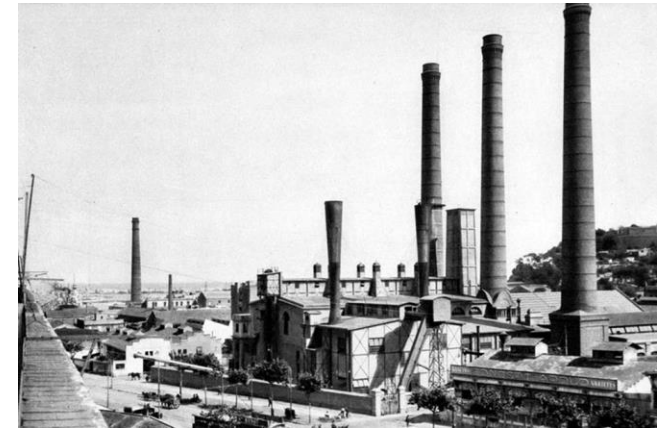

Al **Congrés de Sants** (Barcelona) de 1918, la CNT tornà a declarar l’**apoliticisme** del sindicat, i es defensà l’ús de “l’**acció directa**” i la creació dels “**sindicats únics**”.

LA VAGA DE LA CANADENCA

Febrer – març de 1919 **Vaga de “La Canadencs”**
Després d'una baixada de sous i alguns acomiadaments, es va produir una vaga a la fàbrica filial de la **Barcelona Traction Light and Power** (que produïa energia elèctrica per a la ciutat de Barcelona). La vaga es va estendre per tota la ciutat i rodalies, com a resposta solidària a l'actitud intransigent de l'empresa.

La vaga fou un èxit i els treballadors van aconseguir la readmissió, millors sous i l'esperada **jornada laboral de 8 hores**.

Poc després, l'incompliment dels acords pactats portà a la represa de la vaga. La patronal va respondre amb un **lock-out**, iniciant un període de duríssim enfrontament entre sindicats i patronal, amb la **intervenció repressiva de l'Exèrcit** al territori català.

ELS ANYS DE L'ESTAT D'EXCEPCIÓ I LA “LEY DE FUGAS”

Entre 1919 i 1922 va estar pràcticament sempre activat “l'estat d'excepció”, que donava a les forces de seguretat carta blanca en l'activitat de repressió del moviment sindical.

El novembre de 1920 fou nomenat Governador civil de Barcelona el general **Severiano Martínez Anido**, tristament famós pels seus mètodes repressius i l'ús indiscriminat de la força i dels “**Sindicats Lliures**”, que actuaven com a grups de pistolers a sou contra vaguistes i sindicalistes.

Fou molt coneguda l'anomenada “**Ley de Fugas**”, que permetia disparar a un detingut si intentava fugir, i que serví d'excusa per a multitud d'abusos i assassinats davant de suposats intents de fugida ...

EL PROJECTE D'AUTONOMIA PER A CATALUNYA

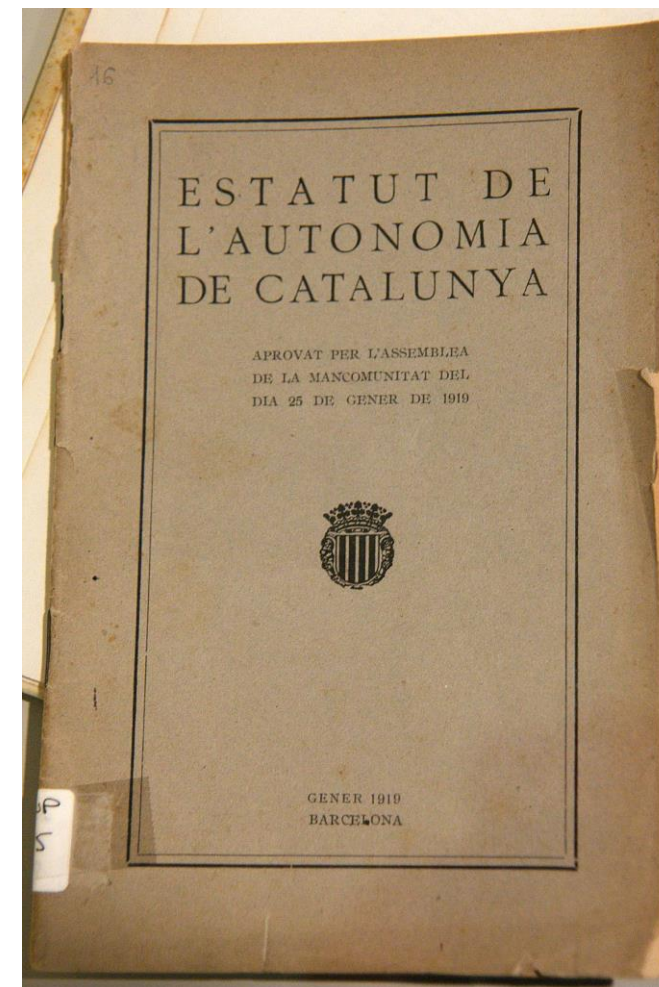
L'Assemblea de la Mancomunitat de Catalunya va aprovar per unanimitat un projecte d'Estatut d'Autonomia, i va encarregar a **Francesc Cambó** defensar la seva aprovació al Congrés dels Diputats.

La proposta al Congrés fou rebutjada per la majoria de la cambra (Maura) i va desencadenar una forta campanya anticatalana a Madrid. L'esclat de la vaga de La Canadenca va desfer la pressió dels catalanistes en la campanya per l'autonomia.

**“Monarquia?, República?
Catalunya!”**

Francesc Cambó

¡ESPAÑOL!

Guerra al Estatuto catalán!

En tanto que el intelectual, el obrero y el profesional castellanos, no podrán ejercer cargos en Cataluña, los catalanes podrán hacerlo en toda España.

¡¡ESO ES EL ESTATUTO CATALAN!!

Mientras las contribuciones e impuestos, gravan hasta el límite a los demás españoles, los catalanes, sonreirán magníficos, ante nuestra muerte económica.

¡¡ESO ES EL ESTATUTO CATALAN!!

¡COMERCIANTES! ¡PUEBLO!

Hasta no saber a qué ateneros, no compreis productos catalanes.

Mientras para Cataluña, salieron millones y millones de pesetas y para esa Región, se dictaron leyes proteccionistas Castilla sucumbía, por falta de toda protección y auxilio.

En este comercio, no admitimos visita de viajeros catalanes o que representen casas catalanas, interin no sepamos el resultado de la discusión del ESTATUTO.

Imp. RAMIRO GÓMEZ-Telaver

EL PROYECTO
D'AUTONOMIA
PER A
CATALUNYA

Portald'Història

L'ASSASSINAT DE DATO

El President del Govern, Eduardo Dato Iradier, fou assassinat el dia 8 de març de 1921, quan anava en el seu cotxe oficial, a la *Plaza de la Independencia* de Madrid, per tres pistolers que es va apropar en una moto amb sidecar. Dato tenia 77 anys.

Els pistolers eren els anarquistes catalans Pere Mateu, Lluís Nicolau i Ramon Casanellas, que van actuar moguts per l'afany de revenja per la ferocitat de la repressió duta a terme pel Governador civil de Barcelona, el general Severiano Martínez Anido.

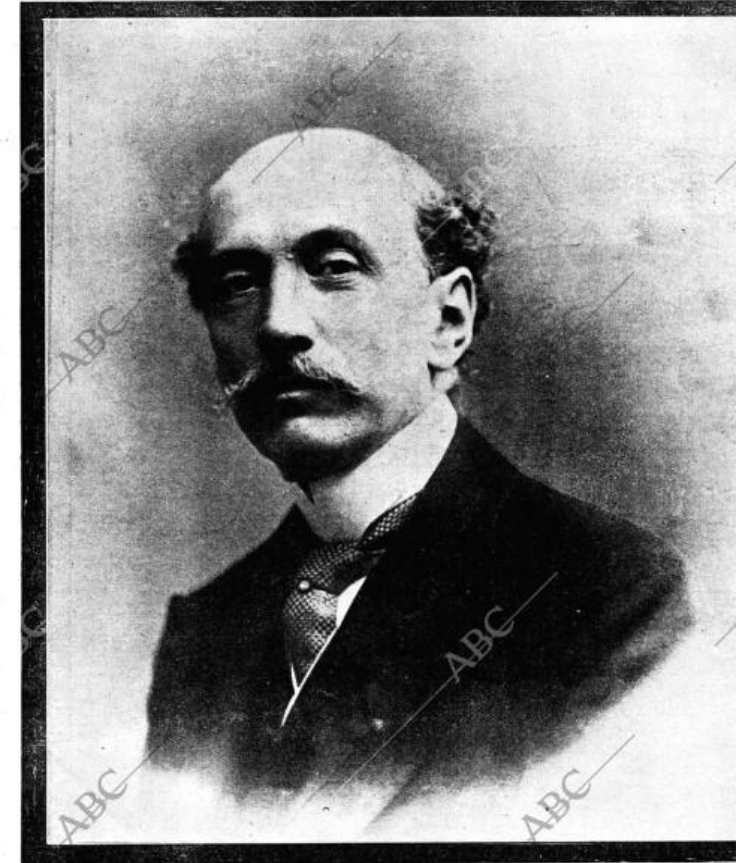
Mateu i Nicolau foren detinguts i condemnats a mort, però van rebre l'indult per part de Primo de Rivera, que van commutar l'execució per la cadena perpètua. Finalment foren amnistiats durant la Segona República. Casanellas va fugir a Rússia, i es va quedar a viure a Moscou.

MADRID DIA 9 DE
MARZO DE 1921
NUMERO SUELTO
10 CENTS. 10 CENTS

ABC

DIARIO ILUSTRADO
DO. AÑO DECI
SEPTIMO. N.º 4
10 CENTS.

MADRID: UN MES, 3 PESETAS. PROVINCIAS: TRES MESES, 9. EXTRANJERO: SEIS MESES, 38 PESETAS.
REDACCION Y ADMINISTRACION: SERRANO, 55. MADRID. APARTADO NUM. 43

DON EDUARDO DATO IRADIER

EL PRESIDENTE DEL CONSEJO DE MINISTROS, VIENDO ASESINADO ANOCHES CUANDO REGRESABA A SU DOMICILIO. (FOTO: B)

Portald'Història

EPIDEMIC INFLUENZA (SPANISH)

**This Disease is Highly Communicable.
It May Develop Into a Severe Pneumonia.**

There is no medicine which will prevent it.

Keep away from public meetings, theatres and other places where crowds are assembled.

Keep the mouth and nose covered while coughing or sneezing.

When a member of the household becomes ill, place him in a room by himself.

The room should be warm, but well ventilated.

The attendant should put on a mask before entering the room of those ill of the disease.

TO MAKE A MASK

LA GRIP ESPANYOLA

L'anomenada "grip espanyola" va ser una epidèmia infecciosa viral que va matar més de 50.000.000 de persones a tot el Món entre 1918 i 1920.

LA GRIP ESPANYOLA